

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitvlaria Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

XCVIII. Notitia judicij pro monasterio sancti Andreae Exalatensis in dioecesi
Helenensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

Signum Karoli gloriosissimi Regis.
Alno ad vicem ligilgerio recognovit.
Data 11. Kal. Martij anno xxix. Indictione
vii. regnante Karolo gloriosissimo Rege.
Actum monasterio sancti Dionysij in Dei no-
mine feliciter. Amen.

XCVII.

*Præceptum Karoli Imperatoris de Ecclesia
que est in villa Iuffiaca.*

An. 869.
Ex chartu-
lario S. Ar-
nulfii Me-
tensis.

IN nomine sanctæ & individue Trinitatis, Karolus gratia Dei Rex. Quicquid pro amore Dei sanctorumque reverentia agimus, profuturum nobis ad presentis vite curricula securus transienda & ad futuræ beatitudinis præmia felicitatis obtinenda non dubitamus. Comperiat ergo omnium fide-
lium sanctæ Dei Ecclesiæ nostrorumque presentium ac futurorum sollicitia quia ob Dei & sancti Arnulphi præcipui confessoris atque Pontificis amorem & honorem libuit celsitudini nostræ, ad deprecationem carissimi nobis filij nostri Karolomanni reverendi Abbatis, quandam capellam in pago Mosfensi in villa Iuffiaca in honorem sancti Hilarij confessoris fundatam & dedicatam cum suis appendicibus cunctisque sibi pertinentibus rebus & mancipiis Ecclesiæ præfati sancti Arnulphi ad luminaria inibi continuanda & vinum sacrificio ministrandum pro nostrorum absolutione peccaminum largiri & largiendo eam habendam & canonicè ordinandam confirmare. Vnde hoc altitudinis nostræ præceptum fieri eidemque sancto loco dari iussimus, per quod præfatam capellam cum domibus, ædificiis, curtis, viridariis, hortis, vineis, terris, silvis, pratis, piscuis, aquis aquarumve decuribus, mancipiis utriusque sexus desuper commanentibus vel ad eandem capellam justè & legaliter pertinentibus plenèque integritate eidem Ecclesiæ perpetim habendam & canonicè ordinandam largimur, delegamus, & confirmamus, ita ut nulli rectorum ipsius monasterij liceat ex eisdem rebus quicquam subtrahere aut minuere aut in alios præter quos constituimus usus retorquere; quatenus Canonici ipsius monasterij liberius devotiusque pro nobis, conjuge, & prole totiusque regni nostri statu continuèque precibus Dei misericordiam implorarent. Vt autem hujus nostræ largitionis auctoritas inviolabilem obtineat firmitatem, manu propria signavimus, & anuli nostri impressione sigillari iussimus. Data v. Idum Septembrium Indictione ii. anno xxx. regnante Karolo gloriosissimo Rege, & primo in successione regni Clotarj. Actum Metis civitate in Dei nomine feliciter. Amen.

XCVIII.

*Notitia iudicij pro monasterio sancti Andreae
Exalatenfis in diocesi Helenensi.*

An. 869.
Ex char-
tulario mo-
nasterij
Cuxanen-
sis.

IN iudicio Salomonis Comitis, Eldefindo Vicecomite, & de iudices qui iussi sunt causas audire, ditimere, vel iudicare, id est, Tra-

sebado, Ermemiro, Abfalon, Longobardo, Berane, Galindone iudicum, & in presentia Vuiliemundo Presbytero, Vvalatico Presbytero, Vviterico, Suniatio, Vvanzane, Suniario, Fredenando, Sanfon, Dodone, & Gintile faione, vel aliorum plurimorum bonorum hominum qui in ipso iudicio residebant, veniens homo nomine Ricofindus, quique mandatarius Salomon Comiti, causas perquirete vel mallare, unde & dicens: Audite me cum isto mandato de Vvitzane Abbate & Protasio Presbytero, qui ipsas cartas accepit de ipsum alode de villa Canavellas & Trefvallos & Vvemas de Anna & Eldeberto Abbate, & eas protulit in iudicio, qualiter tenet in ipsis supradictis locis, casalibus, vineis, terris, hortos, & arbores, qui debet esse de beneficio seniori nostro. Tunc ipsi iudices ad ipsum mandatario nomine Vvardina dixerunt: Quid ad hæc respondes? Et ille dixit: Ego omnia ista teneo per isto mandato cuius vocem prosequor per cartas legibus factas quas fecit Anna & Eldebertus Abba cum monachis suis, & ad illos fecit Rotrades pro elemosyna, & illud aliud dimisit filie sue Annæ, & illa fecit carta faciente Protasio ad domum sancti Andreae elemosynarum. Iterum prædicti iudices Recofindo Misso Comitis dixerunt: Potes habere testes aut scripturas aut ullum indicium veritatis unde legibus convincere possis ut per triginta annos quieto ordine fuisset beneficius, & proprius non debuisset esse de ista Anna aut de matre sua Rotrade aut avio suo Berane Comite aut in isto aut in alio aut in tertio placito. Et ille Recofindus in suo responso dixit: Non possum habere quod dicitis nulloque tempore. Tunc ipsi iudices interrogaverunt ipsum mandatario canobio sancti Andreae si potuisset adsumere vocem datoris & firmare legibus cum testimoniis ipsas cartas & ipsum alodem ut infra istos triginta annos aut supra legibus aut quietè tenuisset aut possessores fuissent Anna aut matre sua Rotrades qui istas cartas donationis elemosynarum fecerunt ad sanctum Stephanum vel sancto Andreae ex voce avi vel patri suo Berane. Et ille respondit: Sic possum habere tale testimonia quomodo Bera Comes habuit ipsum alodem ex comparatione vel alode parentorum suorum & quietè possedit & dimisit filia sua Rotrade, & Rotrades quietè tenuit per triginta annis & supra & quietè dimisit filie sue Annæ vel Eldeberto Abbate pro carta donationis per legis ordine. Vnde sic dedit iste Vvardina mandatarius vel Protasius Presbyter tale testimonia qui iuraverunt ad seria conditione sicut superius scriptum est. Iterum prædicti iudices Recofindo mandato Salomonis Comitis dixerunt: Fac citò exvacuationem sicut superius responsum dedisti. Sic me exvacuo ego Recofindus ab interrogatione iudicum quod non possum diffamare ipsos testes & ipsas scripturas, nec testes ampliores nec meliores ut legibus convincere possim ut beneficius debeat esse nec per scripturas nec per nullum indicium veritatis nec in isto placito nec in alio nec nulloque tempore, & hæc mea exvacuatio vera est, quod negare possum in vestro supradicto iudicio. Facta exvacuatione sub die xv. Kalendas Septembris anno xxxviiii. regnante Karolo Rege. Recofindus subscripsi & feci. Fredemundus

B B b b b

subscripti. Signum Ernesfredi. Signum Godemarij. Vacanus subscripti. S. Ermentici. S. Ilderici. S. Ausilario. Samson subscripti. Ermimirus. Galindo subscripti. Absalon subscripti. Tristitudo subscripti. Bera subscripti. Iuliono Dei miseratione Presbyter qui bannum exvacuationis scripti & subscripti sub die & anno quo supra.

X C I X.

Karoli Calvi præceptum de novo ponte civitatis Parisiensis.

An. 870.
Ex parvo
chartulario
Ecclesie
Parisien-
sis.

IN nomine sanctæ & individue Trinitatis, Karolus gratia Dei Rex. Notum sit omnibus Episcopis, Abbatibus, Ducibus, Comitibus, Vicariis, Centenariis, Telonariis, omnem rem procurantibus fidelibus nostris, presentibus scilicet & futuris, quia inspirante clementia Salvatoris pro totius utilitate regni nostri, ac defensione sanctæ Dei Ecclesie, atque Normannorum infestatione, unâ cum assensu & voluntate fidelis nostri Parisiæ urbis Aneæ Episcopi, placuit nobis extra prædictam urbem de ærarij nostri scato supra terram monasterij sancti Germani suburbio commorantis, quod à præfatis temporibus Antiodorensis dicitur, subjectum etiam matri Ecclesie sanctæ Mariæ commemoratæ urbis opportunum majorem facere pontem. Post expletionem verò ejusdem pontis, tactus, ut credimus, rore cæleste, dignum judicavimus pro amore Dei & sanctæ Dei genitricis Mariæ sanctique Stephani ipsam pontem Aneæ prædicti Episcopi successorumque suorum potestati subicere; quatenus tam ipse quàm successores ejus ipsum pontem, unâ cum via quæ per terram sancti Germani ad eundem pontem vadit, Deo propitio ordinent absque alicujus Comitis ordinatione, & in eadem eminentate permaneat sicut antea fuit & in præceptis antecessorum nostrorum & nostro de rua sancti Germani continetur. Qua concessione facta, præcellentie nostræ placuit serenitati, tam ex prædicto ponte quàm ex via sancti Germani jam prædicti quæ tendit ad eundem pontem, eidem scilicet Aneæ Episcopo suisque successoribus auctoritatis nostræ solidam inconcussamque statuere præceptum; ita ut ipse quam successores ejus in posterum sæpe memoratum pontem cunctasque arcas aquæ ejusdem pontis, ac molendinos, & quicquid ad eum iusto ordine & * legatione pertinere videtur, absque ullius Comitis vel Vicecomitis seu cujuslibet judicariæ potestatis contradictione libero & pacifico teneant arbitrio. Et ut hoc nostræ auctoritatis atque largitionis præceptum in Dei nomine per succedentia annorum curricula conservetur, veriùsque ab omnibus credatur, anuli nostri impressione subter sigillari ac decorari iussimus, manuque propria nostra affirmare curavimus.

Signum Karoli gloriosissimi Regis.

Gislebertus notarius

Datum pridie Idus Iulij Indictione 1111. anno

x 111. Domni Karoli gloriosissimi Regis.

Actum palatio Compendio in Dei nomine feliciter. Amen.

C.

Ejusdem Karoli præceptum de abbacia sancti Eligij.

IN nomine sanctæ & individue Trinitatis. An. 871.
Karolus gratia Dei Rex. Si Ecclesiarum negotiis consulendo, eorum statum ad emendationem ob Christi amorem deducimus, ab ipso non dubitamus accipere retributionem pro cujus hæc peragimus honore. Noverit itaque omnium sanctæ Dei Ecclesie fidelium nostrorumque ad præfens & subsecutura sagacitas quoniam Engeluvinus venerabilis sanctæ Ecclesie Parisiensis antistes ad nostræ humiliter accedens sublimitatis mansuetudinem deprecatus est ut ob nostræ mercedis conjugisque Regine nostræ Richeldis ac virginis intemeratæ genitricis Dei Mariæ emolumentum abbatiam sancti Eligij in potestate Ecclesie sibi creditæ sitam, eique jure beneficiario nostra munificentia concessam, jandictæ Ecclesie genitricis Dei sanctæ Mariæ sibi que & post se Dei nutu futuris pastoribus in potestatem & jus ecclesiasticum habendum concederemus & concedendo inprævaricabili nostræ auctoritatis præcepto confirmaremus. Cujus petitionibus concessimus libentius quò nostræ utilitati profuturum perspeximus amplius, & ob Domini nostri Iesu Christi siveque virginis Mariæ amorem, atque ob utrarum Ecclesiarum olim à paganis devastatarum invicem emeliorationem, & utilissimè nobis in salutem populi Christiani à genitrice virgine prolis attributionem, hoc nostræ privilegii præceptum fieri & sigillari iussimus, per quod supradictam abbatiam cum omni suarum integritate rerum jandictæ Ecclesie presentis futurisque pastoribus delegando perpetualiter ad habendum concedimus, & concedendo inviolabiliter manere decernimus, atque de nostro jure in jus ac dominationem Domine mee genitricis Dei mei Mariæ sollempni more transferimus, taliter ut quicquid exinde staturus à Deo Præsul secundum Dei suamque voluntatem facere voluerit, quemadmodum ex aliis sibi creditis ecclesiasticis rebus canonico in faciendo potiatur arbitrio. Eo siquidem pacto ut diem depositionis patris nostri præcellentissimi Imperatoris Ludovici, quod est XII. Kal. Maij, & matris nostræ gloriosissimæ Imperatricis Iudith, quod est XIII. Kal. Aprilis, diem quoque nativitatis nostræ Idibus Junij, nec non & diem à Deo nobis concessæ unctiois, qui post obitum in diem ipsum in celebrando transfundetur, nativitatem præterea amabilissimæ conjugis nostræ Richeldis Regine Kalendis Augusti, & copulam secundum Dei voluntatem nostræ conjunctionis, insuper & ortum prolis nostræ, si à secunda virgine impetrando data fuerit, sub continua orationum Missarumque assiduitate cum omni clero sibi commissio præfens futurisque antistes celebret, & refectio in utraque congregatione in die ortus prolis nostræ, si, ut diximus, à genitrice Dei data fuerit, studiosissimè peragatur. De cetero verò, pro hac utriusque Ecclesie majorata